



**Landbouwer:** Luc Hollands

**Locatie:** Teuven

**Vee:** paarden

**Overige teelten:** grasland, granen en eiwitrijke voedergewassen

**Biologisch:** ja

**Website:** [www.greenvalley.be](http://www.greenvalley.be)

## Green Valley

alleenstaande bomen

hagen en heggen ✓

houtkanten

kleine bosjes

vruchtdragende hoogstambomen ✓

Luc Hollands, biologisch melkveehouder bij Green Valley in de Voerstreek, is een bekende boslandbouwpionier. Inmiddels tien jaar geleden schakelde hij officieel over naar biologische landbouw, en als voorzitter van de coöperatieve biomilk.be is hij een uithangbord voor de sector. Hij wil meer doen dan de vinkjes van het lastenboek afvinken, draagt dierenwelzijn zeer hoog in het vaandel en produceert zo ecologisch, autonoom en lokaal mogelijk. Een portret van een geëngageerd bedrijf.

Momenteel worden er op het bedrijf 90 à 100 koeien gemolken. De runderen zijn een kruising tussen Montbéliard, Bruine Zwitserse en Jersey koeien. De eerste twee zijn echte 'kaaskoeien', gekend van respectievelijk de Comté en Gruyère, terwijl de derde dankzij de A2A2-eiwitten de verteerbaarheid van de melk verhoogt. Het werken met kruisingen zorgt voor een verhoogde weerbaarheid. Vanaf maart/april t.e.m. november/december kunnen de runderen steeds buiten grazen. Dankzij wat verder gelegen hooiweiden en akkerland waar voeder geteeld wordt (triticale, haver en erwten) kunnen de runderen jaarrond lokaal voeder consumeren.

Wat vroeger geïnvesteerd werd in stikstofbemesting, investeert Luc nu in het doorzaaien van de weides met minder droogtegevoelige grassen (bv. rietzwenkgras en kropaar in plaats van raaigrassen) en kruidenmengsels.

Door het gebruik van kruidenrijke graslanden kan samengewerkt worden met negen verschillende kaasmakers die de melk van de coöperatieve maar al te graag zien komen. Kwaliteit gaat hier duidelijk boven kwantiteit.

30 jaar geleden werden reeds diverse hoogstamfruitbomen (appel, peer en kers) aangeplant op het bedrijf om het aantrekkelijker te maken voor bezoekers en voorbijgangers. Deze bomen brengen ondertussen echter ook flink op: vruchten worden vers of ambachtelijk verwerkt tot sap of stroop en verkocht in de hoewwinkel. De grasweiden rond de huiskavel zijn onderverdeeld in 25 rotatieweiden, zodat de koeien steeds vers gras hebben en de grasmatten zich voldoende kan herstellen tussendoor. Op elk van deze weiden werd in het najaar van 2019 bomen geplant in het kader van het project "Grenzeloos Gulpdal" (een samenwerking tussen Regionaal Landschap Haspengouw & Voeren en Nederlandse en Waalse partners). Dankzij het project, en VLIF-steun, werd een groot deel van het plantgoed en aanplantwerk gefinancierd. Door de droge zomer van 2020 ging echter een groot deel van het plantgoed verloren, waardoor opnieuw aangeplant werd in het najaar van 2020. In totaal werd gekozen voor 150 nieuwe hoogstamfruitbomen: (cider-)appel, peer en kriek. De bomen dienen in eerste plaats als beschutting voor het vee, maar de opbrengst ervan zal het bedrijf in

de toekomst nog meer divers en dus veerkrachtiger maken. Snoeiwerkzaamheden worden deskundig uitgevoerd door de Nationale Boomgaardenstichting voor 5 à 6 euro per boom.

Hoewel de vorige generatie op het bedrijf nog bomen rooide, is Luc overtuigd van de meerwaarde ervan. Desalniettemin geeft hij grif toe dat er op een doordachte manier aangeplant moet worden, zodat er op een efficiënte manier gewerkt kan worden op het bedrijf. Zo noteert hij ook nadelen: onder de bomen blijft het gras dan wel langer groen tijdens de droge zomermaanden, doordat het langer en minder mals wordt is het gras ook minder geliefd bij de runderen. De langere grassen zorgen dan weer voor een zichtbaar hogere biodiversiteit, wat zich uit in meer vlinders en andere insecten. Van dazen, teken en andere schadelijke insecten hebben de runderen amper last. Zelf koos Luc voor een aanplantschema van 30 m op 30 m (± 11 bomen/ha), vrij ruim dus naar boslandbouwnormen (30 – 200 bomen/ha om voor de erkenning als boslandbouwsysteem). Die constellatie biedt bij Green Valley echter het meest flexibiliteit en de mogelijkheid om vlot met machines te werken op de langwerpige percelen. Bij felle zon of regenweer grazen de runderen momenteel nog op de percelen met de oudere bomen, waar ze profiteren van de beschutting.

Rondom de weiden is op vele plekken een historische meidoornhaag te vinden. Deze dient deels als veekering, hoewel ze voor de zekerheid in minder dense stukken nog afgebakend wordt met prikkeldraad. De jonge scheuten worden opgeknabbeld door de runderen. Ook van bestaande heggen met vlier, es, knotwilgen en sleedoorn wordt gegeten, hoewel de hoog opgeschoten delen eerder een beschuttingsfunctie hebben. Recent werd hier een echte voederhaag aan toegevoegd op drie meter van de grens, zodat de runderen aan beide kanten kunnen eten. Er werd gekozen voor 800 meter haag met soorten met een voldoende hoog zink- en kopergehalte, zoals es, hazelaar, vlier, rode kornoelje.... Op termijn hoopt Luc dat hierdoor likstenen overbodig worden.

Boomvoeder dat gedroogd gevoederd wordt, ziet Luc voorlopig nog niet haalbaar, maar zou bij toenemende klimaatverandering misschien soelaas kunnen bieden

tijdens voederschaarste. Knot- en hakhout zullen de toekomst alvast niet direct in de stoof belanden, maar de bladeren zullen eerst afgegeten mogen worden door het vee. Op internetfora (vooral Waalse en Franse Facebookgroepen) wordt over dergelijke onderwerpen al duchtig gediscussieerd en ervaringen gedeeld, wat Luc toejuicht. Een experiment met Pakistaanse bes, die zo'n 6 meter zou groeien per seizoen en voor dit doel werd aangeplant, liep door late voorjaarsvorst verkeerd af. In de toekomst wordt het nu eerst afwachten wat de bestaande fruitbomen en hagen geven.

Hoewel sommige boeren wel eens lachend opmerken dat hij er voor zorgt dat zijn gronden niet te duur zullen zijn voor toekomstige generaties, blijven de positieve reacties het meest bij. Veel meer dan vroeger waardeert de consument hoe er gewerkt wordt. Veel dorpelingen uiten hun appreciatie, en dat doet zichtbaar deugd in tijden waar boeren dikwijls onder een negatief imago lijden.

